

Länsstyrelsen
Jämtlands län
Naturvård
Olof Ternström
063/146175

BESLUT
2001-11-26

045
Dnr
231-6981-00

Enligt sändlista

BILDANDE AV NATURRESERVATET LINSELLBORREN I HÄRJEDALENS KOMMUN

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Linsellborren
Kommun	Härjedalen
Socken	Linsell och Sveg
	Reservatet omfattar en 15 km lång sträcka av Ljusnan mellan Hede och Sveg. Det börjar strax uppströms Ransjöforsen och slutar vid Ljusnans mynning i Svegssjön. Reservatet omfattar hela vattenområdet med öar. Vidare ingår ett landområde kring Linsellborren. Gränsen framgår närmare av bifogad karta.
Kartblad	Ekonomiska kartbladen 16D 8-9 i-j RANSJÖ 663 88 16E 8-9 a-b LINSELL 664 80 16E 6-7 a-b MOSÄTT 664 60 Topografiska kartan 163 C Linsell
Fastigheter	Se bifogad förteckning

Beskrivning av området - naturförhållanden och naturvärden

Reservatet är den enda kvarvarande delen av Ljusnans huvudfåra inom Härjedalens kommun, som inte är utbyggd för vattenkraft. Vattnet strömmar hela vägen genom området. Tre större forsar finns - Ransjöforsen (även kallad Broforsen) - Linsellborren och Sandsforsen. Fallhöjden är totalt drygt 30 meter.

Området ligger helt inom förfjällsregionen. Berggrunden består huvudsakligen av urberg - Rätansgranit. Landskapet kring Ljusnan i detta område präglas av vidsträckt sandurfält. Sammantaget med närliggande dalgångar bildar detta system Sveriges största sandurkomplex. Karaktäristiskt för sandurytan är dess plan och terrasser på olika nivåer skilda åt av markerade erosionsbranter. Dödisgropar förekommer allmänt liksom tydliga system av fossila, flätade fåror.

De magra hedarna i dalgången domineras av tall. På rikare områden nära vattnet förekommer gran i stor omfattning. Längs själva vattendraget finns även björk, al, asp och rönn. Vegetationen längs stränderna kan vara mycket örtrik med många

näringskrävande arter. Den står på många ställen i skarp kontrast till de omgivande magra tallhedarna. Orsaken till den stora skillnaden är den omfattande gödning som högvatten skapat.

Vid bottenfaunaprovtagningar har framkommit att denna fauna är mycket rik både till antal och arter. Fiskfaunan domineras i strömmarna av harr och öring. Av högre faunan kan nämnas att utter torde förekomma sporadiskt. En liten stam av bäver finns.

Sammanfattningsvis kan sägas att området framförallt är allmänekologiskt intressant genom den oreglerade älvsträckan. Det hyser dessutom utomordentliga förutsättningar för allmänhetens friluftsliv främst i form av fritidsfiske.

Ärendets beredning

Länsstyrelsen beslutade 1992-05-11 om att inrätta naturreservatet Härjedals-Ljusnan. Beslutet överklagades av flera markägare och ärendet återförvisades till Länsstyrelsen av Regeringen 1996-05-15. Regeringen fann att det finns tillräckliga skäl att skydda området genom att bilda naturreservat men att skötselplanen innehöll vissa inskränkningar som i stället skall fastställas i reservatsbeslutet

Naturvårdsverket har i yttrande tillstyrkt ett slutgiltigt skydd av skogen kring själva Linsellborren. Naturvårdsverkets ställningstagande innebär även att något naturskydd utöver skogsvårdslagens normala hänsynsregler inte kan påräknas på övrig skog utmed vattendraget. Genom förhandlingar har numera så gott som all skog kring själva Linsellborren skyddats genom att Naturvårdsverket har ersatt markägarna för skogsvärdet i form av intrångsersättning. Efter Länsstyrelsens tidigare beslut (1992) har skogsvårdslagen ändrats väsentligt varvid bl a naturvårdsmålet och skogsvårdsmålet blivit jämställda. Detta innebär krav på betydligt större generella naturvårdshänsyn vid skogsbruksåtgärder. En naturreservatsbildning på skogsmark utan intrångsersättning för skogen är därför numera knappast meningsfull då det inte leder till ett bättre naturskydd.

Med hänsyn till de ändrade förutsättningarna har Länsstyrelsen omarbetat reservatet varigenom det minskats betydligt till arealen. Förslaget har tillstyrkts av kommunen.

Berörda markägare och rättighetsinnehavare har beretts tillfälle att yttra sig. Synpunkter och bemötanden framgår av bilaga 4.

Länsstyrelsens beslut

Det beskrivna området som avgränsas med en heldragen linje på bifogade karta bör av skäl som ovan nämnts särskilt skyddas och vårdas i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer och tillgodose behov av områden för friluftslivet. Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken området som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara Linsellborren

I detta beslut har Länsstyrelsen beaktat de grundläggande bestämmelserna för hushållning med mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken. Länsstyrelsen finner att detta beslut om naturreservat stämmer väl överens med dessa bestämmelser. Det kan framhållas att hela området är av riksintresse för såväl naturvården som friluftslivet (3 Kap. 6 § miljöbalken). Vidare omfattas Ljusnans älvsträcka mellan Hede och Sveggsjön av de särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden i landet, som innebär att vattenkraftverk, vattenreglering eller vattenöverledning för kraftändamål inte får utföras (4 kap. 6 § miljöbalken).

Ändamålet med reservatet skall vara att bevara en oreglerad älvsträcka och dess olika naturtypers ekosystem och naturliga processer samt att bevara dess orörda karaktär i väsentligen orört och ostört tillstånd för framtiden. Ändamålet är även att - inom ramen för detta ändamål - ge möjlighet till friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Ändamålet skall tryggas genom att

- vattendraget så långt möjligt lämnas orört och ostört i sin helhet med undantag för biotopvårdande åtgärder.
- Skogen på öarna och kring Linsellborren lämnas till fri utveckling
- friluftslivet kanaliseras varvid särskilda anordningar för fiske och annat friluftsliv samt turism utförs utan att områdets naturvärden skadas.

För området skall gälla de föreskrifter enligt 7 kap. 5 §, 6 § och 30 § miljöbalken jämfört med 22 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken, vilka anges nedan.

Nedanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder mot

- skötsel underhåll och nyttjande av befintliga broar, luft- och markledningar
- åtgärder enligt skötselplan
- redan lovgivna vattenföretag

Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. Uppföra helt ny byggnad eller anläggning.
2. Bedriva täkt av berg, sten, grus eller torv.
3. Borra, spränga, gräva, schakta, utfylla eller tippa.
4. Dika, dämna eller vidta vattenreglering.
5. Fälla växande eller döda träd, upparbeta vindfällan eller vidta någon skogsvårdsåtgärd.
6. Plantera in för trakten främmande växt eller djurart.
7. Använda kemiska bekämpningsmedel på land eller i vatten.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

8. Sprida ut kalk på land eller i vatten.

Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet, nämligen

1. Utmärkning och information om reservatet.
2. Biotopvårdande åtgärder för biologisk mångfald efter särskild prövning.

Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. Klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 meter.
2. Göra åverkan på mark eller växtlighet, torrträd och vindfällin inräknade.

Föreskrifter enligt 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen m.m. som framgår av bifogad skötselplan.

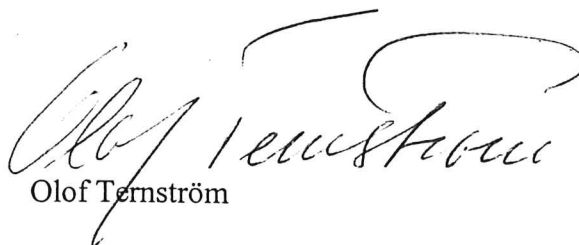
Detta beslut kan överklagas till regeringen, miljödepartementet, se bilaga 5

Kungörelsedelgivning skall ske enligt 17 § delgivningslagen.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog stf landshövding Uno Svaleryd, ordförande, samt ledamöterna Elsa Danielsson, Lennart Oskarsson, Kerstin Wallin, Per Owe Öberg, Bernt Källström, Maidie Wiklund, MonaLisa Norrman, Peter Frost, Olof Johansson, Per Söderberg, Eva Hellstrand, Per Åsling, Gunnar Engnér och Torbjörn Junhov.

I den slutliga handläggningen deltog även tf länsarkitekt Kaj Wejander, förste länsassessor Erik Berglund och naturvårdsdirektör Olof Ternström, den sistnämnde föredragande.

Uno Svaleryd

Olof Ternström

Bilagor

1. Skötselplan
2. Fastighets- och Markägarförteckning
3. Kombinerad besluts- och skötselplanekarta
4. Anförda erinringar i slutremissen
5. Sändlista
6. Hur man överklagar

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET LINSELLBORREN

Skötselplanen omfattar dels denna textdel, dels den kombinerade besluts- och skötselplanekartan. Planen upprättades 1999.

Disposition och skötsel av mark och vatten

Skogsmarken

Beskrivning: Nästan hela reservatets landområde utgörs av skogsmark.

Mål: Urskog.

Riktlinjer och åtgärder: Skogen lämnas till fri utveckling. Inga åtgärder vidtas med undantag för de som erfordras för att hålla särskilt markerade leder och stigar eller andra anläggningar fria från hinder.

Vattenområdet

Beskrivning: Älven strömmar hela vägen med endast några mindre sel.

Mål: Naturligt strömmande vattendrag.

Riktlinjer och åtgärder: Inga åtgärder vidtas med undantag för att biotopvårdande åtgärder får utföras för biologisk mångfald inklusive fisket. Dessa åtgärder kan även betraktas som en efterbehandling eller återställning efter tidigare flottledsrensningar. Det är dock önskvärt att vissa lämningar från flottningsepoken bevaras för framtiden.

Eventuella biotopvårdande åtgärder skall utföras enligt en särskild plan som godkänts av länsstyrelsen. Sådana åtgärder syftar i första hand till att:

Skapa ett ökat vattendjup.

Skapa lägre och mer varierad strömhastighet.

Skapa en större produktionsyta.

Anordningar för rekreation och friluftsliv

Tillgänglighet - friluftsanordningar -information

Beskrivning: Tillfartsvägar, parkerings-, informations- och rastplatser framgår av skötselplanekartan.

Mål: Reservatet skall vara lättillgängligt för friluftslivet.

Riktlinjer och åtgärder: De på skötselplanekartan angivna anordningarna görs i ordning och underhålls efter godkännande av berörda markägare.

Renhållning

Härjedalens kommun svarar för sophämtning från särskilda uppsamlingsställen.

Utmärkning av reservatets gräns

Utmärkning av naturreservatets gräns skall utföras kring reservatets landområde vid Linsellborren.

Tillsyn

Naturvårdsförvaltaren svarar för tillsynen av reservatet.

Dokumentation

Naturvårdsförvaltaren dokumenterar utförda åtgärder, kostnader för och finansieringen av naturvårdsförvaltningen samt förhållanden som hotar riksintresset.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Bekostas av staten: Utmärkning av naturvårdsobjektets gräns enligt ovan, framställning och utplacering av informationsskyltar, upprustning av p-platser samt tillsynen.

Bekostas av kommunen: Sophämtning

Eventuella biotopvårdsåtgärder får finansieras i särskild ordning.